

Talepapir til AU og AT (Sociale og integrationsmæssige udfordringer vedr. brug af dagtilbud).

(Det talte ord gælder)

Der er stillet to spørgsmål til mig i dette samråd. Jeg vil besvare spørgsmålene samlet.

Jeg vil indledningsvist påpege, at langt de fleste børn i Danmark uanset baggrund går i dagtilbud. 93 pct. af de 1-2-årige og knap 97 pct. af de 3-5-årige. Dagtilbuddet er blevet "barndommens gade" for langt de fleste. Jeg kender heller ikke til tal, der viser, at det går i en anden retning, som det antydes i et af spørgsmålene.

Tværtimod viser de tal, jeg har adgang til, at andelen af børn, der går i dagtilbud, er stigende. Dækningsgraden er også høj for børn med indvandrerbaggrund. Således går cirka 66 pct. af de 1-2-årige børn af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i dagtilbud, mens tallet er cirka 88 pct. for de 3-5-årige.

Jeg mener ikke, at man kan læse tallene så sort og hvidt, som undersøgelsens opsummering og spørgeren lægger op til. Jeg køber grundlæggende ikke præmissen i spørgsmålene om, at forældre tager de-

res børn ud af dagtilbud, fordi de ikke har råd. Det siger undersøgelsen nemlig ikke noget om.

Når det er sagt, har rapporten og spørgeren da en pointe i, at der er børn, som ikke er i dagtilbud. Og at andelen af børn af indvandrere og børn af forældre uden for arbejdsmarkedet har en lidt mindre tendens til at være i dagtilbud end andre børn. Men vi må dog samtidig holde fast i den meget høje dækningsgrad – også for disse børn. En dækningsgrad, som mange andre lande misunder os.

Som det fremgår af undersøgelsen, siger den ikke noget om, hvorfor visse børn ikke er i dagtilbud. Det kan der kun gisnes om.

En forklaring kunne være økonomi, som spørgeren antyder. Jeg vil gerne forklare, hvorfor jeg ikke tror, det er en gyldig forklaring.

I forhold til familier med en indkomst på under ca. 460.000 kr. årligt skal kommunen yde hel eller delvis økonomisk friplads. Derudover kan kommunen, hvis den vurderer, at betalingen er en hæmsko i forhold til, at et barn kommer i dagtilbud, yde socialpædagogisk friplads.

Der er således allerede flere muligheder i forhold til at sikre, at det ikke er økonomien, der står i vejen for, at et barn kommer i dagtilbud. Undersøgelsen viser da også, at 1/3 af de børn, som ikke er i dagtilbud, ville kunne få fuld friplads, og at den resterende del i vid udstrækning ville kunne få delvis friplads.

Undersøgelsen kan dermed ikke bekræfte, at der er økonomiske årsager til, at børn ikke er i dagtilbud.

Andre mulige forklaringer på, hvorfor børn ikke er i dagtilbud kan da også f.eks. være, at forældrene i en periode selv ønsker at passe børnene.

Jeg har ikke noget problem med, at familier vælger, at børnene er hjemme i en periode. Heller ikke i familier, der består af studerende, indvandrere eller ledige.

Jeg mener fx ikke, at det er synd for børn af ledige, at de i en periode er hjemme sammen med mor eller far.

Man kan ikke – som jeg synes spørgeren i nogen grad gør - pr. automatik stemple studerende, arbejdsløse og indvandrerfamilier som dårlige forældre, der ikke kan tage sig af deres børn og deres behov. Og som ikke kan prioritere på deres børns vegne. Jeg har stor tiltro til, at de fleste familier vil deres børn det

bedste og træffer deres valg om f.eks. pasning ud fra, hvad der er bedst for barnet og familien.

En tredje forklaring på, hvorfor børn ikke er i dagtilbud, kan være, at familien ikke har viden om fordelene ved dagtilbud.

Jeg tror på, at et vigtigt redskab til at få disse børn i dagtilbud er ved at gå i dialog med forældrene – også fra barnet er helt lille. Det er måske ikke alle forældre, som kender til de muligheder og fordele, der er forbundet med, at deres barn går i dagtilbud. Kommunen kan f.eks. via sundhedsplejen være i tæt dialog med forældre om, hvorfor dagtilbud er vigtigt og godt for barnet.

Dagtilbuddet er f.eks. vigtigt i forhold til at understøtte socialt samvær, sproglig udvikling og integration. Og det gælder især for de børn, der lever isoleret fra andre børn og voksne, fordi f.eks. faderen er psykisk syg, eller fordi moderen ikke taler godt dansk og isolerer sig selv og børnene.

Derudover er kommunen forpligtet til at informere forældrene om, at de kan få en dagtilbudsplads til de-

res barn i forbindelse med sprogvurderingen, når barnet er 3 år.

Endelig kan en forklaring på, at børn ikke er i dagtilbud være, at familien ikke evner at tage vare på deres børn i tilstrækkelig grad og ikke vil tage i mod tilbud om dagtilbud, selvom det kunne være gavnligt for barnet.

Hvis der er tale om en familie, hvor der er bekymring for barnets udvikling, og hvor der er behov for, at barnet får andre oplevelser og stimuli, end dem der kan gives i familien, skal kommunerne selvfølgelig handle.

I tilfælde, hvor dialog ikke virker, kan kommunen give forældre et forældrepålæg om, at barnet skal i dagtilbud.

Som jeg har svaret i et andet samråd, der refererede til samme undersøgelse, har jeg også planer om at igangsætte forskellige initiativer, der skal understøtte, at børn med behov i højere grad kommer i dagtilbud.

Der er bl.a. tale om, at vi i forbindelse med revision af socialrådgiveruddannelsen vil forsøge at få viden om forældrepålæg ind som en del af grunduddannelsen.

Derudover vil jeg igangsætte en større informationsindsats i forhold til mulighederne for forældreoplysning.

Og vi behandler i øjeblikket et lovforslag, der bl.a. betyder, at alle børn uden for dagtilbud i treårsalderen skal sprogvurderes og modtage sprogstimulerende tilbud, såfremt det viser sig nødvendigt.

Der er dermed allerede i dag en del muligheder for kommunerne i forhold til at hjælpe de børn og familier, hvor børnene har behov for dagtilbud. Og de muligheder har jeg, som sagt, planer om at supplere med de nævnte initiativer, der yderligere vil understøtte dette vigtige arbejde.

For selvom jeg mener, at ikke alle børn partout skal tvinges til gå i dagtilbud, er det vigtigt, at de børn, der har brug for et dagtilbud, rent faktisk også kommer i dagtilbud.